

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 8.4.2024
COM(2024) 153 final

2024/0084 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

**o postoji EU v Úmluvě o ochraně mořského prostředí severovýchodního Atlantiku
(úmluva OSPAR) k rozhodnutí, kterým se mění rozhodnutí OSPAR 98/3 o likvidaci
vyřazených pobřežních zařízení**

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. PŘEDMĚT NÁVRHU

Tento návrh se týká rozhodnutí o postoji, který má být zaujat jménem Unie v rámci Komise pro ochranu mořského prostředí severovýchodního Atlantiku v souvislosti se zamýšleným přijetím rozhodnutí, kterým se mění rozhodnutí OSPAR 98/3 o likvidaci vyřazených pobřežních zařízení v rámci Úmluvy o ochraně mořského prostředí severovýchodního Atlantiku.

2. SOUVISLOSTI NÁVRHU

2.1. Úmluva OSPAR

Cílem Úmluvy o ochraně mořského prostředí severovýchodního Atlantiku (dále jen „dohoda“) je chránit mořskou oblast severovýchodního Atlantiku před nepříznivými účinky lidské činnosti za účelem ochrany lidského zdraví, zachování mořských ekosystémů a, je-li to možné, obnovy mořských oblastí, které byly nepříznivě zasaženy. Úmluvu OSPAR přijalo 16 smluvních stran: Belgie, Dánsko, EU¹, Finsko, Francie, Irsko, Island, Lucembursko, Německo, Nizozemsko, Norsko, Portugalsko, Spojené království, Španělsko, Švédsko a Švýcarsko. Dohoda byla otevřena k podpisu na zasedání ministrů komisí z Osla a Paříže dne 22. září 1992 a vstoupila v platnost dne 25. března 1998.

2.2. Komise OSPAR

Komise OSPAR (zřízená podle článku 10 úmluvy) je složena ze zástupců všech smluvních stran; schází se v pravidelných intervalech a kdykoli je to nutné kvůli zvláštním okolnostem. Mezi její povinnosti patří dohled nad plněním úmluvy a přezkum stavu mořské oblasti, účinnosti přijatých opatření, priorit a potřeby jakýchkoli dodatečných nebo odlišných opatření.

Podle článku 20 úmluvy má každá smluvní strana v komisi jeden hlas. EU disponuje počtem hlasů, který se rovná počtu jejích členských států, jež jsou smluvními stranami úmluvy. EU nevykonává své hlasovací právo v případech, kdy toto právo vykonávají její členské státy, a naopak.

2.3. Zamýšlený akt komise OSPAR

Dne 24. června 2024 má komise OSPAR na svém 27. zasedání přijmout rozhodnutí, kterým se mění rozhodnutí OSPAR 98/3 týkající se likvidace vyřazených pobřežních zařízení (dále jen „zamýšlený akt“).

Navrhuje se změnit definici „betonové zařízení“ v rozhodnutí OSPAR 98/3 o likvidaci vyřazených pobřežních zařízení, aby se vyjasnilo, že obsah komor ve spodní části konstrukce, ať už je tento obsah jakýkoli, není součástí zařízení. Komory v těchto zařízeních (nazývaných „betonové konstrukce gravitačního typu“) se používají pro skladování uhlovodíků a zbytkový materiál, jehož složení není do značné míry známo, je převážně kapalný a s vysokým podílem ropy. Obsah těchto komor představuje nebezpečný odpad, který, je-li ponechán na moři po vyřazení zařízení z provozu, představuje vysoké riziko pro životní prostředí, ekosystémy a potenciálně lidské zdraví.

Rozhodnutí OSPAR 98/3 v zásadě vyžaduje úplné odstranění vyřazeného zařízení, ale umožňuje výjimky.

---

¹ Rozhodnutí Rady 98/249/ES ze dne 7. října 1997 o uzavření Úmluvy o ochraně mořského prostředí severovýchodního Atlantiku, Úř. věst. L 104, 3.4.1998, s. 1.

Obsah komor betonových struktur gravitačního typu není součástí pobřežního zařízení, a proto by se na něj neměla vztahovat výjimka podle rozhodnutí 98/3; za účelem vyjasnění této otázky právníci lingvisté úmluvy OSPAR doporučili změnit definici „betonového zařízení“ v odstavci 1 rozhodnutí OSPAR 98/3 na: „betonovým zařízením se rozumí vyřazené pobřežní zařízení vyrobené zcela nebo převážně z betonu; *obsah komor ve spodní části konstrukce, ať už je tento obsah jakýkoli, není součástí zařízení a vztahuje se na něj ustanovení přílohy III úmluvy OSPAR.*“ Přidání části psané kurzívou a výslovné vynětí obsahu komor z definice „betonového zařízení“ vylučuje, aby po vyřazení zařízení z provozu bylo možné obsah komor nechat na moři, jak připouštěla výjimka z povinnosti úplného odstranění stanovená rozhodnutím 98/3.

3. POSTOJ, KTERÝ MÁ BÝT ZAUJAT JMÉNEM UNIE

V důsledku mimořádné události Brent Spar v polovině devadesátých let (kdy společnost Shell musela s ohledem na veřejný nesouhlas změnit své rozhodnutí uložit vyřazené zařízení na těžbu ropy do moře) ministerská schůzka OSPAR v roce 1998 v Sintře (Portugalsko) přijala rozhodnutí OSPAR 98/3 o likvidaci vyřazených pobřežních zařízení; toto rozhodnutí zakazuje ukládání a úplné nebo částečné ponechání vyřazených pobřežních zařízení v námořní oblasti OSPAR.

Pouze pro určité kategorie a s výhradou posouzení v souladu s přílohou 2 rozhodnutí 98/3 může oprávněný orgán příslušné smluvní strany úmluvy OSPAR povolit výjimku ponechat zařízení nebo části zařízení na moři. Kategorie vyřazených pobřežních zařízení, u nichž lze uvažovat o výjimkách, zahrnují například ocelová zařízení o hmotnosti více než deset tisíc tun na vzduchu nebo betonové konstrukce gravitačního typu.

V letech 2019–2020 byl zahájen konzultační proces podle rozhodnutí OSPAR 98/3 o úmyslu Spojeného království povolit výjimku a na místě ponechat základy betonových konstrukcí gravitačního typu Brent Alpha Steel Jacket a Brent Bravo, Brent Charlie a Brent Delta; takové povolení by zahrnovalo i obsah komor betonových konstrukcí gravitačního typu.

Komise zastupující EU, spolu s dalšími smluvními stranami OSPAR, vznesla proti úmyslu Spojeného království námitku, jelikož takový obsah nádrží představuje nebezpečný odpad, který by neměl být na moři ponechán; kromě toho by měl být zaveden řádný program monitorování mořského prostředí kolem částí vyřazených zařízení, které jsou ponechány na moři; a dále, aby se po vyřazení zařízení z provozu zabránilo zanechání částí zařízení na moři, by měl být v souladu s rozhodnutím 98/3 urychlen vývoj technologických řešení pro jejich úplné odstranění; povolení výjimky bez náležitého odůvodnění takový vývoj nestimuluje.

Konzultační proces byl zohledněn mimo jiné v nové strategii OSPAR přijaté ministerským zasedáním OSPAR v roce 2021 v Cascais (Portugalsko), jejímž cílem je „přezkoumat a případně změnit kategorie vyřazených pobřežních zařízení, u nichž lze zvážit výjimky podle rozhodnutí OSPAR 98/3 o likvidaci vyřazených pobřežních zařízení, s cílem omezit rozsah možných výjimek. Přezkum se bude mimo jiné zakládat na vývoji technologií podílejících se na vyřazování zařízení z provozu a na nejlepších dostupných vědeckých poznatcích. Strategie má rovněž za cíl prosazovat technologie vyřazování z provozu; v rámci OSPAR také probíhá vývoj harmonizované metodiky pro posuzování možností vyřazování zařízení z provozu.

V této souvislosti je cílem navrhované změny poskytnout pevný právní základ, který zabrání ponechávání kontaminovaného obsahu komor in situ po vyřazení zařízení z provozu. Je to v souladu nejen s výše uvedenými námitkami Komise a ostatních smluvních stran OSPAR vůči výjimkám pro obsah komor, ale také se souvisejícími politikami EU, jako je akční plán pro nulové znečištění, jehož cílem je do roku 2050 snížit znečištění vod na úroveň, která již není považována za škodlivou pro zdraví a přírodní ekosystémy, rámcová směrnice o strategii pro

mořské prostředí, která vyžaduje dosažení dobrého environmentálního stavu mořských vod EU, rámcová směrnice o odpadech, která zakazuje ukládání odpadů, a směrnice o bezpečnosti činností v odvětví ropy a zemního plynu v moři, která zohledňuje rovněž environmentální aspekty vyřazování zařízení z provozu. Žádná z těchto politik nemůže být řádně provedena, pokud jsou v severovýchodním Atlantiku přítomny zdroje potenciálně závažného a trvalého přeshraničního znečištění, jako je kontaminovaný obsah komor ve vyřazených ropných zařízeních.

S blížícím se zasedáním komise OSPAR, které se bude konat ve dnech 24.–28. června 2024, je nezbytné, aby Unie zaujala postoj, neboť rozhodnutí, které bude přijato, je právně závazným aktem. Vzhledem k tomu, že rozhodnutí usnadní provádění politik a právních předpisů EU a zabrání škodám na mořském prostředí, se navrhuje, aby Unie podpořila přijetí rozhodnutí hlasováním ve prospěch tohoto rozhodnutí.

4. PRÁVNÍ ZÁKLAD

4.1. Procesněprávní základ

4.1.1. Zásady

Ustanovení čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování Evropské unie zavádí rozhodnutí, jimiž se stanoví „*postoje, které mají být jménem Unie zaujaty v orgánu zřízeném dohodou, má-li tento orgán přijímat akty s právními účinky, s výjimkou aktů, které doplňují nebo pozměňují institucionální rámec dohody*“.

Pojem „*akty s právními účinky*“ zahrnuje akty, které mají právní účinky na základě pravidel mezinárodního práva, kterými se dotýčný orgán řídí. Tento pojem zahrnuje rovněž nástroje, jež podle mezinárodního práva nemají závazný účinek, ale „*mohou rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právní úpravy přijaté zákonodárcem Unie*“².

4.1.2. Uplatňování v tomto konkrétním případě

Komise OSPAR je orgán zřízený dohodou, konkrétně Úmluvou o ochraně mořského prostředí severovýchodního Atlantiku.

Akt, který má komise OSPAR přijmout, představuje akt s právními účinky. Zamýšlený akt má právní účinky, protože všechna rozhodnutí OSPAR jsou pro smluvní strany právně závazná v souladu s čl. 13 odst. 2 úmluvy OSPAR, podle něhož: „*Rozhodnutí je po uplynutí doby 200 dnů od jeho přijetí závazné pro smluvní strany, které pro něj hlasovaly a v uvedené době písemně neoznámily řídícímu tajemníkovi, že nejsou schopny rozhodnutí přijmout, za předpokladu, že po uplynutí uvedené lhůty tři čtvrtiny smluvních stran buď hlasovaly pro rozhodnutí a nestáhly své přijetí, nebo písemně oznámily řídícímu tajemníkovi, že jsou schopny rozhodnutí přijmout. Takové rozhodnutí se stane závazným pro kteroukoliv další smluvní stranu, která písemně oznámila řídícímu tajemníkovi, že je schopna přijmout rozhodnutí, od okamžiku tohoto oznámení nebo po uplynutí doby 200 dnů od přijetí rozhodnutí, přičemž platí pozdější z uvedených termínů.*“

Zamýšlený akt nedoplňuje ani nepozměňuje institucionální rámec dohody.

Procesněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU.

---

² Rozsudek Soudního dvora ze dne 7. října 2014, Německo v. Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

4.2. Hmotněprávní základ

4.2.1. Zásady

Hmotněprávní základ rozhodnutí podle čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU závisí v první řadě na cíli a obsahu zamýšleného aktu, k němuž se zaujímá postoj jménem Unie. Má-li plánovaný akt dvojí účel nebo má-li dvě složky a lze-li jeden z těchto účelů nebo jednu z těchto složek identifikovat jako hlavní, zatímco druhý účel či druhá složka je pouze vedlejší, musí být rozhodnutí přijaté na základě čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU založeno na jediném hmotněprávním základě, a sice na tom, který si žádá hlavní nebo převažující účel či složka.

4.2.2. Uplatňování v tomto konkrétním případě

Hlavní cíl a obsah zamýšleného aktu se týkají ochrany životního prostředí.

Hmotněprávním základem návrhu rozhodnutí je tudíž čl. 192 odst. 1 Smlouvy o fungování EU.

4.3. Závěr

Právním základem navrhovaného rozhodnutí by měl být čl. 192 odst. 1 ve spojení s čl. 218 odst. 9 SFEU.

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji EU v Úmluvě o ochraně mořského prostředí severovýchodního Atlantiku (úmluva OSPAR) k rozhodnutí, kterým se mění rozhodnutí OSPAR 98/3 o likvidaci vyřazených pobřežních zařízení

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 192 odst. 1 ve spojení s čl. 218 odst. 9 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Úmluva o ochraně mořského prostředí severovýchodního Atlantiku³ (dále jen „úmluva“), již je Unie smluvní stranou, vstoupila v platnost dne 25. března 1998.
- (2) Podle čl. 10 odst. 3 úmluvy může komise zřízená čl. 10 odst. 1 úmluvy (dále jen „komise OSPAR“) přijímat rozhodnutí v souladu s článkem 13 úmluvy.
- (3) Dne 24. června 2024 má komise OSPAR během svého 27. zasedání přijmout rozhodnutí, které mění rozhodnutí OSPAR 98/3 o likvidaci vyřazených pobřežních zařízení.
- (4) Zamýšlené rozhodnutí mění definici „betonového zařízení“ za účelem vyjasnit, že obsah komor ve spodní části konstrukce, ať už je tento obsah jakýkoli, není součástí zařízení.
- (5) Je vhodné stanovit postoj, který se má v komisi OSPAR jménem Unie zaujmout, jelikož rozhodnutí, které komise přijme, bude pro Unii závazné.
- (6) Postojem Unie by mělo být hlasovat pro rozhodnutí, kterým se mění rozhodnutí OSPAR 98/3, protože rozhodnutí usnadní provádění politik a právních předpisů EU a zabrání škodám na mořském prostředí,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Postojem, který má být jménem Unie zaujat na 27. zasedání komise OSPAR, je hlasovat pro přijetí rozhodnutí, kterým se mění rozhodnutí OSPAR 98/3 o likvidaci vyřazených pobřežních zařízení pokud jde o definici „betonového zařízení“.

---

³ Úř. věst. L 104, 3.4.1998, s. 2.

Článek 2

Zástupci Unie mohou s ohledem na vývoj jednání během 27. zasedání komise OSPAR odsouhlasit drobné úpravy postoje uvedeného v článku 1 bez dalšího rozhodnutí Rady, a to v konzultaci s členskými státy během koordinačních schůzek na místě.

Článek 3

Toto rozhodnutí je určeno Komisi.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*